T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 14 Kasım 2018
Sayı: 541

10489

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2872 Sayılı Çevre Kanununun 1. Maddesi der ki; "Bu kanunun amacı bütün vatandaşların ortak varlığı olan çevrenin korunması, iyileştirilmesi; kırsal ve kentsel alanda arazinin ve doğal kaynakların en uygun şekilde kullanılması ve korunması; su, toprak ve hava kirlenmesinin önlenmesi; ülkenin bitki ve hayvan varlığı ile doğal ve tarihsel zenginliklerinin korunarak, bugünkü ve gelecek kuşakların sağlık, uygarlık ve yasam düzeyinin geliştirilmesi ve güvence altına alınması için yapılacak düzenlemeleri ve alınacak önlemleri, ekonomik ve sosyal kalkınma hedefleriyle uyumlu olarak belirli hukuki ve teknik esaslara göre düzenlemektir."

Kanunun 1. maddesinde açıkça ifade edildiği gibi, doğayı ve çevreyi ilgilendirecek her türlü proje ve yatırımın, sürdürülebilir kalkınma ilkelerine bağlı kalarak; doğal kaynaklara, kentsel ve kırsal arazilere uygun şekilde, hava, toprak ve su kirlenmesinin önlenmesi, bugünkü ve gelecek kuşakların sağlık ve yaşam düzeylerinin güvence altına alınması ilkesini dikkate alacak şekilde hukuki ve teknik esaslara uygun olmalıdır.

Bu ilkelere uymayacak nitelikteki, çevreye zarar veren, geleceğimizi, yaşam alanlarımızı, sağlığımızı tehdit eden her türlü proje kanunlara aykırıdır. Yanı sıra, ülkemiz doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilir kullanımı konusunda BM-Uluslararası Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi; BM-İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi, BM- Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi, Ramsar Sözleşmesi gibi birçok uluslararası sözleşmeye de taraftır. Bu çerçevede, arazi ve doğal kaynak kullanımı kararlarını veren yetkili kuruluşlar, karar alma süreçlerinde kamu dışı paydaşların (meslek odaları, yöre halkı, sivil toplum kuruluşları gibi) görüş ve önerilerini dikkate alarak katılımcı bir yaklaşımı tesis etmek durumundadır.

Aralık ayında düzenlenen Paris İklim Zirvesi Raporları'nda Türkiye'nin 2060 yılında çölleşme tehlikesi altında olduğu belirtilmiştir. Yine, Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli(IPCC) Çalışmalarına ve Değerlendirme Raporları'na göre, Akdeniz Havzası'nda yarı-kurak iklim özelliklerine sahip bir coğrafyada yer alan Türkiye, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerini en çok yaşayacak ülkelerdendir. Dolayısıyla, ülkemizde akılcı doğal kaynak kullanımı politika ve stratejilerinin yürütülmesi elzemdir.

Doğu Karadeniz ile Doğu Anadolu Bölgeleri arasında geçiş özellikleri gösteren ve sahip olduğu flora ve fauna değerleri ile biyolojik çeşitlilik bakımından önemli bir nokta olan Kelkit Vadisi ülkemizdeki korunması gereken alanlardan bir tanesidir. Fakat herhangi bir üst ölçekli havza yönetim planı olmaksızın, Kelkit Vadisi boyunca yer alan Erbaa, Niksar, Reşadiye ve Koyulhisar hattı üzerinde onlarca HES projelerinden bazılarının yapımı tamamlanmış, bazılarının yapımı devam etmektedir.

Yüz yıllardır Tokat'a, halka ve doğaya yaşam veren geçen "Yeşilırmak Suyu" Hidro Elektrik Santrali(HES) projesiyle büyük tehdit altındadır. Devletin yetkili kurumları, ilgili bakanlıkları yazışmalar ve dava süreci devam ederken, kamulaştırma kararı çıkarılmaksızın projenin inşaat çalışmaları başlatılmıştır. Yetkili kurumların "ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR" kararı ve kamulaştırma çalışmaları yapılmadan, ormanları ve dere yataklarını talan edecek bu proje inşaatının başlatılması hukuka aykırıdır. Durum hukuka aykırı iken, mahkeme yürütmeyi durdurma kararı vermemektedir. Turhal'da işlem iptaline karar verildi. Zile'de iki dava hakkında Danıştay 124. Dairede dava bilirkişi raporu yok. Dava süreçleri devam ederken bilirkişi raporları çıkmamıştır.

T.B.M.M. CUMHURİYET HALK PARTİSİ CHP 1923 GRUP BAŞKANLIĞI

Bu projeler Yeşilırmak'tan akan suyla can bulan köylerde yaşayan binlerce insanın susuz kalmasına sebep olacaktır. Taban suyu seviyesi düşecek, ekilen tarım ürünlerinde ciddi verim azalması, kalite düşüklüğü yaşanacaktır. Suyu olmayan, deresi kurutulan halkın geçim kaynakları yok edilecek, bölgede tarım ve hayvancılık büyük ölçüde zarar görecek; yüzyıllardır kültürlerinin bir parçası olan doğal çevre yok edilecektir.

Su hayattır ve suyun plansızca, hesapsızca elektrik üretimi amacıyla şirketlere kiralanması doğal kaynaklarımızın, yaşam kaynağımızın talan edilmesidir.

Tokat'ta başlayan ve başlatılması planlanan HES projelerinin; arazilerin jeolojik, hidrolojik ve doğal özellikleri; ekosistem hizmetlerinin sağlığı ve bütünlüğü; yerel ekonomide su kaynaklarının önemi ve yeri; söz konusu projelerden akarsu sisteminin ve yöre halkının ne düzeyde etkileneceği ekseninde değerlendirilmesi; dava süreci devam eden projelerin tespiti, kamulaştırma kararı çıkmadan kamulaştırma başlatılan projelerin tespiti; ülkemizin taraf olduğu ilgili uluslararası sözleşmeler; 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ÇED yönetmeliğine uygun olup olmadığının araştırılması; ortaya çıkan sorunların tespiti ve çözüm yöntemlerinin geliştirilmesi bağlamında Anayasanın 98. TBMM İç Tüzüğünün 104. ve 105. maddelerine göre Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

1 **Kadim Durmaz**
Tokat Milletvekili
TBMM İdare Amiri

2 Bora KARADEMİR
Sinop MV

3 Muhlis Akar
Ankara MV

4 Mustafa Tunçer
Ankara MV.

5 Dr. Ali Şeker
İstanbul MV.

6 Özcan Purçu
İzmir MV

7 Özgür Karabat
İstanbul MV

8 Utku Çakırözer
Eskişehir MV

9 Yüksel Mansur Kılınç
İstanbul

10 Lucas Icarasin
Sivas MV

11 Mahmut Tanal

12 Baha Ünlü
Osmaniye MV

13 Serkan Topal

14 Ahmet Vehbi Bayram
Mardin MV

T.B.M.M. CUMHURİYET HALK PARTİSİ GRUP BAŞKANLIĞI CHP 1923

541 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

	Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
15	Onursal ADIGÜZEL	İstanbul	
16	Okan Gaytancıoğlu	Edirne	
17	Kazım Arslan	Denizli	
18	Atila Sertel	İzmir	
19	Cevdet ARI	Antalya	
20	Nurhayat Altaca	Bursa MV.	

T.B.M.M. CUMHURİYET HALK PARTİSİ GRUP BAŞKANLIĞI CHP 1923